

ВІДРОДЖЕННЯ ВОЛИНСЬКОЇ ІКОНИ

'Дзвін'. - 1997. - 2 травня

Воскресіння Волинської ікони співпало з святою Воскресіння Ісуса Христа. Збулися слова: рукописи не горять, не зникають образи, не стерла чорна хвіля зневіри та атеїзму лик Божої Матері та її Немовляті. Оновлені, наче явлені вдруге, на полотні постали вони перед нами на другий день Паски.

І збулися слова Твої, Господи, відділилося зерно від полови, невидиме стало видимим. Певно, так мало статися, що саме у нашому місті, одному з куточків України, що чудом зберіг у своєму музеї старовинні ікони, святі лики глянули на нас у первозданній красі.

Волинська ікона... Що ми знаємо про неї, про цей шедевр, який відродився наприкінці століття? Вслухаймося у розповідь і відкриємо для себе не одну таємницю:

"Ікона - явленій лик. Її писали монахи, створювали соборно. Поступово, на дереві, яке обробляли відповідним розчином і готовали так, щоб час не руйнував його, наче з іншого виміру, проступали окремі деталі одягу, а наприкінці - лик і очі, глибокі очі, що прокидають кожного віруючого".

Це вже - сакральне, це - енергетика. Вона діє на нас, хочемо ми того, чи ні, очищає помисли, думки наші, освітлює серця. Налаштуйте себе в унісі з нею, усії свої думки і прагнення переконаетесь самі.

**Нехай прийде Царство Твое...
Отче наш...**

Будуємо храм у серці своєму, даемо йому прорости, і тоді, і тоді відкривається можливість бачення, що ікона - не просто витвір, мистецький шедевр, це - інше, далеко загадковіше, це - невідома допоки сила, яка лише чекає на наше усвідомлення її. Це не поклоніння образу, не ідолопоклонство. Винявляється, перші християни молилися в печерах, навіть не зображаючи лик на золотій пластині. Він тут явився. Чому саме на золоті?

Це метал, який вбирає в себе навколошній енергетику, а потім відає її. Тому сусальне золото не розкіш, а необхідність.

Дорогобузька ікона, один із кращих

зразків Волинського іконопису, збереглася донині. В обласному музеї її темний лик може і не приверсі одразу вашого погляду, але вона чекає на вас. Ідіть і прилучайтесь до невидимих глибин цього рукотворного дива. Ось



вона, канонічна, віппана за всіма законами, аж до древнього українського і візантійського орнаментів.

**Не суди нас, мати Божа,
помилуй засліпених і зневірених,
благослови на шлях до вершини
Духу.**

Дев'ять років велася робота над реставрацією, два роки майстри працювали над реконструкцією. У чому ж різниця між реставрацією і реконструкцією? Гра слів?

У майстернях древнього Львова за всіма правилами і технічними характеристиками велася копітка робота по відтворенню первісних кольорів і ліній, а тут, на батьківщині, пішли зовсім іншими шляхом.

Майстерня "Волинська ікона" - так називається творчий колектив, у якому від самого початку скрупульозно вивчають усі етапи створення образу. Про щось довідуються з книг, а решта - відкривається у процесі праці.

"Головне, - стверджує керівник майстерні Олександр Лаворик, -

**Леся КАРП'ЮК,
"ДЗВІН"**

соборність - спрямування в одне русло молитви і прагнень (це було ще в монастирях), а сьогодні - люди входять навіть пожертвуваючи на створення ікони. Адже затрати на її виготовлення чималі, і тому кожен добровільний внесок - відчутна допомога".

У майстерні намагаються працювати, дотримуючись усіх вимог, про які простий смертний не згадується. Іконописець повинен налаштувати душу в унісон із зображенням. А в наш час це надзвичайно важко, адже час створення ікони - період XII століття - зовсім інший, і щоб його осiąгнути сьогодні, необхідна чимала внутрішня робота.

Іконописець - це водночас і висококваліфікований майстер, і вчений-дослідник, і психолог. Все це не перерахуєш. Іконописець - універсал, у доброму значенні фанат своєї справи, до якої йде десятки років, пам'ятаючи "не хлібом єдиним..."

Якщо роздивитися і вникнути в усі записи, дивуючись силі духу людей, які не один рік ішли до цієї виставки-анонсу. Хоча, хіба можна виділити лише якийсь окремий відрізок часу? Адже художник іде до своїх виставок усе життя. А іконописець? І це лише для того, щоб ми прийшли, роздивилися, погомоніли і розійшлися?

Ні, тут щось інше - тут багато чого приховано. Навіть той епізод, коли присутні на виставці почали дивуватися: а чому окремі репродукції на підлозі? Це ж - ікона. "Хто вам заважає піднімати?" - запитанням на запитання відповідає Олександр Лаворик. І підняли, і поклали на стіл. Хоча й втама більш, але все-таки... підлога. Може, цим своєрідним жестом зробили перший крок до розуміння чогось вишого. Тоді десятилітня робота була не марна. Тоді, покидаючи виставку-анонс, іконописець буде певний - то був не сізіфів труд, то було нелегке сходження на вершину.